

Consultatie wijzigingen in de Wet Milieubeheer ter implementatie van de REDIII

*Reactie Nederlandse vereniging van producenten van dierlijke eiwitten en vetten (VVS)
3 november 2023*

Inleiding

De VVS heeft kennis genomen van het wetsvoorstel met betrekking tot de wijziging van de Wet milieubeheer teneinde de RED III Richtlijn om te zetten in nationale wetgeving met ingang van 2025. Daarna volgt een wetsvoorstel met betrekking tot de wijziging van het Besluit vervoer en de Regeling vervoer.

De vervanging van de Hernieuwbare Brandstof Eenheden (HBE) systematiek door de CO₂ emissiereductie-eenheid (ERE) systematiek is een cruciale wijziging t.o.v. de RED II. Concreet betekent dit dat de vergroening van het transport vanaf 2025 uitgedrukt zal worden in CO₂ reductie in plaats van groene energie inhoud. Dit is een wijziging die aansluit bij de ultieme doelstelling om daadwerkelijke CO₂ – reductie te realiseren en deze te meten.

Afslag op cat 3 vetten doet onrecht aan reële CO₂ – besparingspotentieel

Nu de daadwerkelijke CO₂ reductie van de finaal aan het wegvervoer geleverde brandstof het nieuwe vergroeningscriterium wordt, kan de huidige dubbeltelling van de energie-inhoud van biobrandstoffen afkomstig van annex IX B grondstoffen (zoals cat 1 en 2 vet) in de RED III niet in stand blijven. Deze dubbeltelling vormde een belangrijke compenserende factor voor de hogere toegevoegde kosten bij de productie van cat 1 en 2 vet als grondstof en de daaruit volgende biofuel in vergelijking met alternatieve grondstoffen.

Hoewel onder de RED II de dubbeltelling voor cat 1 en 2 vet dus om begrijpelijke redenen was ingevoerd, is het principiële onjuist het bewust laten vervallen van dit voordeel onder RED III te “compenseren” door het introduceren van een negatieve afslag op de daadwerkelijke CO₂ – reductie van alternatieve grondstoffen, meer specifiek (en ogenschijnlijk uitsluitend) op cat 3 vet.

Zo’n afslag doet niet alleen onrecht aan het daadwerkelijke CO₂ – reductie potentieel van cat 3 vet, maar staat ook 100% haaks op de cruciale wijziging onder RED III om het CO₂ – reductie potentieel als leidend uitgangspunt te nemen. Met het voorstel voor een afslag wordt aan dit belangrijke uitgangspunt voorbij gegaan en wordt het daadwerkelijke CO₂ – reductie potentieel van cat 3 vetten miskend.

Een afslag op cat 3 vetten zal marktversturende effecten hebben

Los van bovenstaande principiële bezwaren, zal het toepassen van een afslag op cat 3 vet ook ernstige en onwenselijke marktversturende effecten hebben.

Renewable energy is veruit de belangrijkste afzetmarkt voor cat 3 vetten. Hoewel cat 3 vetten breder inzetbaar zijn dan voor renewable energy, kunnen alternatieve afzetmarkten (oleochemie, petfood, diervoeding) de volledige productie niet absorberen. Tegelijkertijd is er uit maatschappelijke overwegingen een tendens naar het gebruik van plantaardige grondstoffen. Het is daarom belangrijk dat deze markt in stand kan blijven en dat het gebruik van cat 3 vet op basis van zijn reële CO₂-reductie potentieel kan worden gepromoot.

Nu de “compensatie” van het wegvallende voordeel van de dubbeltelling alleen wordt afgewenteld op cat 3 vet (en niet op andere met cat 3 vet concurrerende grondstoffen), ontstaat evident een scheef en oneerlijk concurrentieveld t.o.v. andere feedstocks zoals bv. POME en in sommige gevallen ook t.o.v. plantaardige feedstocks (bv. zonnebloemolie & koolzaadolie) afkomstig van food en feed crops met een beduidend lager CO₂ – reductie potentieel.

Een afslag op cat 3 vetten zal averechts uitwerken op de realisatie van de Nederlandse CO2 – reductie doelstellingen

De voorgestelde afslag op cat 3 vetten zal de afzet en het gebruik van cat 3 vet binnen Nederland in vergelijking met andere landen (zowel binnen als buiten de EU) bemoeilijken. Daarmee zal de afzet verplaatsen naar andere landen. Gevolg daarvan is dat er wel sprake is van CO2 – reductie, maar dat deze niet in Nederland wordt gerealiseerd en ook niet kan worden toegerekend aan de realisatie van de nationale CO2 – reductie doelstellingen.

Dit is een reëel scenario nu zich wereldwijd een brede infrastructuur heeft ontwikkeld voor de productie van renewable energy. Wereldwijd wordt cat 3 vet daarbij ook onderkend als een belangrijke en aantrekkelijke grondstof hiervoor.

Conclusie

De VVS onderschrijft de uitgangspunten van de RED III en is van mening dat de inzet van cat 3 vet een belangrijke bijdrage kan leveren. Cat 3 vet is een hoogwaardige grondstof met een hoog CO2 – reductie potentieel dat volledig moet worden toegerekend. Dit is belangrijk om de reële besparingswaarde tot uitdrukking te laten komen, marktverstoring tegen te gaan en om de Nederlandse CO2- reductie doelstellingen te kunnen realiseren.